

Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı;

- Çevresel açıdan belirli kriter, temel koşul ve özelliklere sahip ambalajların üretimi,
- Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı bir şekilde alıcı ortama verilmesinin önlenmesi,
- Öncelikle ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılması,
- Ambalaj atıklarının yönetiminde gerekli teknik ve idari standartların oluşturulması ve bununla ilgili prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesidir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, kullanılan malzemeye (plastik, metal, cam, kağıt-karton, kompozit ve benzeri) ve kaynağına (evsel, endüstriyel, ticari, işyeri) bakılmaksızın ülke içinde piyasaya sürülen bütün ambalajları ve ambalaj atıklarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 2872 sayılı Çevre Kanununun 1, 3, 8, 11 ve 12 nci maddeleri ile 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 1, 2 ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

Ambalaj: Her türlü ürünün, tüketiciye veya kullanıcıya ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunumu için kullanılan herhangi bir malzemeden yapılmış tüm ürünleri,

Satış Ambalajı (Birincil Ambalaj): Herhangi bir ürünü tüketiciye veya nihai kullanıcıya ulaştırmak amacıyla satış noktasında sunulan, bir satış birimi olarak tanımlanan ve ürünle birlikte satın alınan ambalajı,

Dış Ambalaj (İkincil Ambalaj): Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı,

Nakliye Ambalajı (Üçüncül Ambalaj): Satış veya dış ambalajın taşıma ve depolama işlemleri sırasında zarar görmesini önlemek; ürünün üreticiden satıcıya nakliyesi sırasında taşımayı kolaylaştırmak ve depolama işlemlerini sağlamak amacıyla kullanılan ambalajı (karayolu, demiryolu, deniz yolu ve hava yolunda kullanılan konteynırları kapsamaz),

Kompozit: Farklı malzemelerden yapılmış, elle birbirinden ayrılması mümkün olmayan ambalajı,

Ambalaj Atığı: Piyasaya sürülen ürünlerin tüketimi sonucu oluşan satış, dış ve nakliye ambalajlarının bu Yönetmeliğin amacı doğrultusunda toplanması, tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması gereken ekonomik değere sahip atıklarını,

Ambalaj Atıkları Yönetimi: Ambalaj atıklarının belirli bir sistem içinde kaynağında ayrı toplanması, taşınması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanılması, bertarafı ve benzeri işlemlerin tümünü,

Ambalaj Atıkları Yönetimi Planı: Ambalaj atıkları yönetimi kapsamındaki faaliyetlerin çevre ile uyumlu şekilde gerçekleştirilmesine yönelik olarak yapılacak çalışmalar ile bu çalışmaların kimler tarafından nasıl ve ne zaman yapılacağını gösteren detaylı eylem planını,

Önleme: Ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar, çevreye verdiği zararın, temiz ürün ve teknolojiler kullanılarak, nitelik ve nicelik olarak azaltılmasını,

Tekrar Kullanım: Ambalajın kendi yaşam döngüsü içinde tekrar kullanımının imkansız olacağı zamana kadar, toplama ve temizleme dışında hiçbir işleme tabi tutulmadan yeniden doldurulması veya aynı şekli ile aynı amaç için kullanım ömrünü tamamlayınca ya kadar kullanılmasını,

Geri Dönüşüm: Ambalaj atıklarının bir üretim süreci içerisinde orijinal amaç veya başka bir amaç için yeniden işlenmesini (organik geri dönüşüm dahil ancak enerji geri kazanımı hariç olmak üzere),

Geri Kazanım: Tekrar kullanım ve geri dönüşümü kapsayan, ambalaj atıklarının, fiziksel, kimyasal ve biyolojik yöntemlerle bazı işlemlerden geçirilmek suretiyle geri dönüştürülmesini, yakılarak enerji elde edilmesini ve tekrar kullanılmasını,

Maddesel Geri Kazanım: Ambalaj atıklarının herhangi bir kimyasal ve biyolojik işleme tabi tutulmadan sadece fiziksel işlemlerden geçirilmek suretiyle (hammadde olarak) ekonomiyeye tekrar kazandırılmasını,

Enerji Geri Kazanımı: Yanabilir özellikte olan ambalaj atıklarının, ısı geri kazanımı amacıyla tek başına veya diğer atıklarla birlikte doğrudan yakılarak enerji üretiminde kullanılmasını,

Organik Geri Dönüşüm: Ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü bir şekilde mikroorganizmalar aracılığıyla kompost veya metan gazı elde edilecek şekilde oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılmasını,

Geri Kazanım Tesisi: Toplama-ayırma, geri dönüşüm, geri kazanım, kompost, yakma tesisi gibi ambalaj atıklarının çevreye verdikleri zarar azaltmak veya bu atıklardan yararlanmak amaç ile kurulan tesisleri,

Toplama ve Ayırma: Ambalaj atıklarının toplanması ve cinslerine göre sınıflandırılarak ayrılmasını,

Toplama ve Ayırma Tesisi: Ambalaj atıklarının toplandığı ve cinslerine göre sınıflandırılarak ayrıldığı tesisi,

Geri Dönüşüm Tesisi: Ambalaj atıklarının geri dönüşümünü sağlamak amacıyla kurulan tesisi,

Ön Lisans: Ambalaj atıklarını toplayıp ayırmak veya geri dönüştürmek amacıyla faaliyet göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulacak tesislerin projelerinin çevre ve insan sağlığına uygunluğunu gösteren belgeyi,

Geçici Çalışma İzni: Ön lisans verilen tesislerin işletme aşamasında Yönetmelik esaslarına uygun çalıştığını belgelemek amacıyla Bakanlığın denetimi altında faaliyet göstereceği süreyi belirten belgeyi,

Lisans: Geçici çalışma izni verilen toplama-ayırma ve geri dönüşüm tesislerinin, konu ile ilgili yeterli uzman ve teknik imkanlara sahip olduğunu, çevre ve insan sağlığı açısından her türlü önlemleri aldığını gösteren belgeyi,

Bertaraf: Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve zararsız hale getirilmesi işlemlerini,

Ekonomik İşletmeler: Ambalaj üreticilerini ve piyasaya sürenleri,

Hedef: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajların ağırlık olarak geri kazanılması gereken miktarının, piyasaya sunulan miktarına oranını,

Ambalaj Üreticisi: Ambalaj malzemesi ve ambalajın kendisini üretenler ile ambalajın doğrudan üretildiği ürünü piyasaya sürenlere tedarik edenleri veya bu ürünleri ithal edenleri,

Piyasaya Süren: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara dolum yapmak ve/veya bu ambalajlarla paketlemek suretiyle piyasaya arz etmek üzere ürün üreten, iyileştiren, adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve /veya ithalatçiyi,

Piyasaya Arz: Ambalajlanmış ürünün, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,

Yetkilendirilmiş Kuruluş: Bu Yönetmelikte belirtilen geri kazanım hedeflerini ekonomik işletmeler adına yerine getirmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen ve karamacı gütmeyen tüzel kişiliğe haiz kuruluşları,

Satış Noktası: Toptan ve/veya perakende olarak ambalajlı ürünlerin satışını yapan ikiyüz metrekareden büyük kapalı alana sahip mağaza, market, süpermarket, hipemarket ve benzeri satış yerlerini,

Geri Kazanılabilir Ambalaj Sembolü: Birbirini takip eden üç adet dairesel ok işaretinden oluşan sembolü (Ek-3),

Ambalaj Üreticisi Müracaat Formu: Ambalaj üreticilerinin Bakanlığa yapacakları bildirimlerde kullanacakları formu (Ek-4),

Piyasaya Süren Müracaat Formu: Piyasaya sürenlerin Bakanlığa yapacakları bildirimlerde kullanacakları formu (Ek-5),

Ambalaj Komisyonu: Ambalaj atıklarının geri kazanılması ile ilgili uygulamaları değerlendirmek üzere Bakanlığın başkanlığında ilgili taraflardan oluşan komisyonu, ifade eder.

Genel İlkeler

Madde 5 – Ambalaj atıklarının yönetimine ait ilkeler:

a) Ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımını, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar; çevreye verdiği zararın, temiz ürün ve teknolojiler kullanılarak, nitelik ve nicelik olarak azaltılması esastır.

b) Ambalaj üreticileri; ambalaj malzemesini tekrar kullanıma, geri dönüşüme ve geri kazanıma uygun şekilde üretmek, bu üretimi 14 üncü maddede belirtilen ağır metal muhtevaları ile ilgili sınır değerlere ve Ek-1’de verilen temel koşullara uygun şekilde yapmakla yükümlüdürler.

c) Ambalajların üretim aşamasında üreticiler; dolumu veya paketlenmesi aşamasında piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi zorunludur.

d) Tek yönlü ambalaj kullanımının ve bunların atıklarının kontrol altına alınabilmesi amacıyla, öncelikle tekrar kullanıma uygun ambalajlar tercih edilir.

e) Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesi ve düzenli depolama sahalarında depolanarak bertarafı yasaktır.

f) Ambalaj atıklarının yönetiminden sorumlu kişi veya kişiler ile kurum ve kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına zararlı olabilecek etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

g) Ambalaj atıklarının kaynağında en aza indirilmesi, üretimin kağıtılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması esastır.

h) Tüketiciler; ambalaj atıklarını kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek ve toplama sistemine uygun olarak hazır etmekle yükümlüdürler.

ı) Sağlıklı bir geri kazanım sisteminin oluşturulması için ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması esastır.

j) Ürünlerini ambalajlayarak piyasaya sürenler; bu ürünlerin kullanımı sonucu ortaya çıkan ambalaj atıklarının geri dönüşümünü ve geri kazanımını sağlamak ve bu amaçla yapılacak maliyetleri karşılamakla yükümlüdürler.

k) Ambalaj atıklarının neden olduğu çevresel kirlenme ve bozulmadan dolayı ekonomik işletmeler sorumludurlar.

l) Ambalaj atıklarının yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi amacıyla yapılan harcamalar; bu atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlığın Görev ve Yetkileri

Madde 6 — Bakanlık;

- a) Ambalaj atıklarının toplanması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafına ilişkin program ve politikaları saptamak, bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, idari tedbirler almak, gerekirse tebliğler yayımlamak ve gerekli denetimleri yapmak,
- b) Ambalaj atıklarının genel ve malzeme bazında geri dönüşüm ve/veya geri kazanım hedeflerini belirlemek,
- c) Bu Yönetmelik ile yükümlülük verilen ekonomik işletmeler adına toplama, tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım çalışmalarını yapacak olan kurum ve kuruluşların yetkilendime esaslarını belirlemek, bu amaçla yapılacak başvuruları değerlendirmek ve uygun bulunması durumunda yetki vermek, yetki verilen kuruluşları denetlemek, bu Yönetmeliğe ve yetkilendime esaslarına aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse yetkiyi iptal etmek,
- d) Geri kazanım tesislerine ön lisans, geçici çalışma izni ve lisans vermek, lisansı yenilemek, faaliyetlerini denetlemek, ilgili yönetmeliklere aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamak ve gerekirse, geçici çalışma iznini ve lisansı iptal etmek,
- e) Piyasaya sürülen ambalajların üzerine yazılmak üzere kod numarası vermek,
- f) Gerektiğinde Ambalaj Komisyonunu toplamak, Komisyona başkanlık yapmak ve sekreteryaya işlerini yürütmek,
- g) Bu Yönetmelik kapsamındaki işletmelerin Bakanlığa sunmakla yükümlü olduğu belgeleri incelemek,
- h) Geri kazanılmış ürünlerin kullanımını özendirmekle,
- yükümlüdür.

Mülki Amirlerce Alınacak Tedbirler

Madde 7 — Mahallin en büyük mülki amiri;

- a) Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için belediyeler, ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamakla,
- b) İl sınırları içinde faaliyette bulunan ekonomik işletmeler ile geri kazanım tesislerini tespit ederek Bakanlığa bildirmekle,
- c) Geçici çalışma izni veya lisans verilen geri kazanım tesislerinin faaliyetlerini izlemek, ilgili mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamakla,

- d) Kurulacak geri kazanım tesisleri ile ilgili başvuruları Bakanlığa göndermekle,
e) Ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlarla birlikte geri kazanılmış ürünlerin kullanımını özendirmekle,
ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

Mahalli İdarelerce Alınacak Tedbirler

Madde 8 — Mahalli idarelerce alınacak tedbirler aşağıda belirtilmiştir.

a) İl özel idareleri;

- 1) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında oluşan ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından hazırlanacak ambalaj atıkları yönetim planını onaylar.
- 2) Bakanlıktan geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

b) Belediyeler;

- 1) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte, ambalaj atıkları yönetim planını hazırlamak ve/veya hazırlatmak ve bu amaçla oluşturulacak planların onaylanmasını,
- 2) Ambalaj atıklarını ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte kaynağında ayrı toplatılması veya toplattırılmasını,
- 3) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından yapılacak çalışmaların desteklenmesini,
- 4) Kaynağında ayrı toplanan ambalaj atıklarının ayrılmasını sağlayacak tesislerin kurulması, kurdurulması veya bu amaçla kurulmuş tesislerden yararlanılmasını,
- 5) Ambalaj atıklarının evsel atık toplama araçlarına alınmamasına yönelik tedbirlerin alınmasını,
- 6) Ambalaj atıklarını düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemlerin alınmasını,
- 7) Ayrı toplama çalışmaları ile ilgili bilgilerin her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderilmesini,
- 8) Bakanlıktan geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını,

sağlar.

Ambalaj Üreticilerinin Yükümlülükleri

Madde 9 — Ambalaj üreticileri;

- a) Ambalajın tasarım aşamasından başlayarak, kullanım ve kullanım sonrasında en az atık üretecek ve çevreye en az zarar verecek şekilde ambalaj üretmekle,

b) Ambalaj malzemesini tekrar kullanıma, geri dönüşüme ve/veya geri kazanıma uygun olacak şekilde tasarlamak, üretmek ve piyasaya sunmakla,

c) Ambalajın üretimi sırasında, 14 üncü maddede belirtilen değerler ile temel koşulları (Ek-1) sağlamakla,

d) Ambalajların üzerinde geri kazanılabilir ambalaj sembolü (Ek-3) ile ambalajın cinsine ait numara ve kısaltmayı (Ek-2) bulundurmakla,

e) Ürettikleri ambalajları piyasaya sürenler adına, bu Yönetmelikteki hedefler doğrultusunda toplamak, geri dönüştürmek ve geri kazanmak; buna yönelik tedbirleri almak, toplama ve geri kazanım sistemini kurmak veya kurdurmak, bu amaçla yapılacak harcamaları karşılamak ve bu işlemleri belgelemekle,

f) Bir önceki yıl piyasaya sürdüğü ambalajlar hakkında Ambalaj Üreticisi Müracaat Formunu (Ek-4) doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle, yükümlüdürler.

Piyasaya Sürenlerin Yükümlülükleri

Madde 10 — Piyasaya sürenler;

a) Ürünlerinin ambalajlanması sırasında, ürünün kullanımı sonrası en az atık üretecek ve geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay ve en ekonomik olacak ambalajları kullanmakla,

b) Ürünlerin ambalajlanması sırasında tekrar kullanıma uygun ambalajları tercih etmekle,

c) Piyasaya sürdükleri ürünlerin ambalaj atıklarını, bu Yönetmelikteki hedefler doğrultusunda geri toplamak, tekrar kullanmak, geri dönüştürmek ve geri kazanmak; buna yönelik tedbirleri almak, toplama ve geri kazanım sistemini kurmak veya kurdurmak, bu işlemleri belgelemek ve bu faaliyetleri içeren ambalaj atıkları yönetim planını Bakanlığa sunmakla,

d) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda belediyeler ile işbirliği yapmak ve koordinasyonlu çalışmakla,

e) Ambalaj atıklarının toplanması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması ve bertarafı ile ilgili harcamaları karşılamakla,

f) Piyasaya sürülen ambalajların etiketlerinin üzerinde, geri kazanılabilir ambalaj sembolü ile Bakanlıkça verilen kod numarasını veya dahil oldukları yetkilendirilmiş kuruluşa ait sembolü bulundurmakla,

g) Bakanlığın belirlediği hedeflere ulaşmak amacıyla, geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile çalışmakla,

h) Bir önceki yıl piyasaya sürdüğü ürünler hakkında Piyasaya Süren Müracaat Formunu (Ek-5) doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle,

yükümlüdürler.

Satış Noktalarının Yükümlülükleri

Madde 11 – Satış noktaları;

- a) Ambalaj atıklarının geri kazanılmasını sağlamak için atıkların son tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak üzere toplama noktaları oluşturmakla,
- b) Ambalaj atıklarının toplanması ve toplanan malzemelerin geri kazanımını sağlamak üzere ilgili belediyeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile çalışmakla,
- c) Üzerinde geri kazanılabilir ambalaj sembolü ile Bakanlığın verdiği kod numarası veya dahil oldukları yetkilendirilmiş kuruluşa ait sembolü taşımayan ambalajlı ürünleri satmamakla,

yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ambalajın Üretimine İlişkin Hükümler

Önleme

Madde 12 – Ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtım, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar; çevreye verdiği zararın, temiz ürün ve teknolojiler kullanılarak, nitelik ve nicelik olarak azaltılması esastır. Bu amaçla gerek üretilecek ambalajların yapısındaki ağır metal muhtevalları, gerekse de ambalajın birim ağırlığı, ambalajın fonksiyonunu bozmayaacak, gerekli sağlık, temizlik ve güvenlik düzeyini olumsuz etkilemeyecek şekilde en aza indirilecektir.

Temel Koşullar

Madde 13 – Ambalaj üreticileri ambalajları, tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir, geri kazanılabilir ve bu işlemleri kapsayan yönetim ve bertaraf aşamalarında çevreye en az zarar verecek şekilde tasarlamak ve üretmekle yükümlüdürler.

Alternatifi olmayan ambalajlar dışında, geri dönüşümü ve geri kazanılması teknik olarak mümkün olmayan ambalajların üretilmesi, piyasaya sürülmesi ve ithali yasaktır.

Yurt içinde üretilecek ve kullanılacak ambalajlar ile ithal edilecek ambalajların Ek-1’de belirtilen temel koşullara uymaları zorunludur.

Ağır Metal Konsantrasyonları

Madde 14 – Ambalaj hammaddesi üreticileri, yardımcı madde üreticileri ile cam dışındaki ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajlarda veya ambalaj türevlerinde bulunabilecek kurşun, civa, kadmiyum, artı altı değerlikli krom miktarı yoğunluklarının toplamı, Yönetmeliğin yayımını takip eden iki yıl içinde ağırlık olarak ikiyüzelli ppm, üç yıl içinde de yüz ppm’i aşmayacak şekilde gerekli tedbirleri alacaklardır.

Cam ambalaj üretiminde ise, her bir cam fırını için ayrı ayrı bakılmak kaydı ile, temsili örneklerde ardışık oniki ay süre içinde yapılan toplam ağır metal analizlerinin aylık ortalamaları ikiyüz ppm sınırını aşmaz.

Bu zorunluluk, yüksek kurşunlu veya kurşunlu kristal camdan yapılmış ürünler için geçerli değildir.

Ambalajların Üretim Aşamasında İşaretlenmesi

Madde 15 — Ambalaj atıklarının geri toplanması, tekrar kullanılması, geri kazanımının kolaylaştırılması ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla ambalajların üretimleri sırasında işaretlenmesi zorunludur.

Ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajların üzerinde, geri kazanılabilir ambalaj sembolü (Ek-3) ile ambalajın cinsini belirten kısaltma ve malzeme cinsine ait numarayı bulundurmaları zorunludur. Sembolün merkezine ambalajın üretildiği malzemenin cinsini temsil eden numara, altına da büyük harfler ile malzeme cinsini temsil eden kısaltma yazılır.

Kullanılacak olan numaralama sistemi, plastikler için birden ondokuza; kağıt ve karton için yirmiden otuzdokuza; metaller için kırktan kırkdokuza; ahşap için elliden ellidokuza; tekstiller için altmıştan altmışdokuza; cam için yetmişden yetmişdokuza; kompozitler için ise seksenden doksandokuza kadar verilen numara ve kısaltmalardan oluşur (Ek-2).

İşaretleme, ambalajın üzerinde; kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığı takdirde bile kalıcı ve dayanıklı olacak, işaretleme teknik nedenlerden dolayı ambalajın üzerinde yapılamaması durumunda piyasaya süren tarafından etiket üzerinde yapılacaktır.

Ambalaj Üreticilerinin Bildirim Zorunluluğu

Madde 16 — Ambalaj üreticileri, Ambalaj Üreticisi Müracaat Formunu (Ek-4) doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunmakla yükümlüdürler. Ambalaj üreticileri bu formda bir önceki yıl üretilen ambalajların cinsi, üretim ve satış miktarları ile satış yapılan firmalara ait bilgileri belirtirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ambalaj Atıklarının Geri Dönüşümü ve Geri Kazanımı

Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım Sorumluluğu

Madde 17 — Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlara dolum yapmak veya bu ambalajlarla paketlemek suretiyle piyasaya arz etmek üzere ürün üreten; adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiler ile üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciler veya ithalatçılar, bu Yönetmelikte tanımlanan satış, dış ve nakliye ambalajlarını, 18 inci maddede belirtilen hedefler doğrultusunda geri toplamak, geri kazanmak ve bu işlemleri Bakanlığa belgelemekle yükümlüdürler.

Piyasaya sürenler adına, ambalaj üreticileri de bir sistem kurarak ambalaj atıklarının geri kazanım sorumluluğunu üstlenebilirler. Bu sisteme dahil olan ambalaj üreticileri ve piyasaya sürenler geri kazanım hedeflerinin tutturulmasından müşterek olarak sorumludurlar.

Bu Yönetmelik ile sorumluluk verilen ekonomik işletmeler, geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi, bunlara yönelik gerekli harcamaların karşılanması, eğitim ve ilgili diğer faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için bir araya gelerek kâr amaç taşımayan tüzel kişiliğe haiz bir yapı oluşturabilirler. Tüzel kişiliğe haiz yapının Bakanlıkça yetkilendirilmesini müteakiben, bu yapıyla sözleşme yapan ve yapıya karşı yükümlülüklerini yerine getiren ve

harcamalara katılan ekonomik işletmeler, toplama ve geri kazanım yükümlülüklerini bu kuruluşa devredebilirler. Bu sisteme dahil olan yetkilendirilmiş kuruluşlar ve ekonomik işletmeler geri kazanım hedeflerinin tutturulmasından müşterek olarak sorumludurlar.

Bu Yönetmelik ile sorumluluk verilen ve yukarıda belirtilen ekonomik işletmeler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar, geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi sırasında geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleriyle çalışmak ve bu tesisleri kullanmak zorundadırlar.

Ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasına yönelik olarak; belediyeler, satış noktaları, geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile sözleşmeler yapabilirler.

Geri Kazanım Hedefleri

Madde 18 — Bu Yönetmeliğin uygulamaya girdiği tarihten itibaren on yıl içinde, sorumlu ekonomik işletmeler ambalaj atıklarının ağırlık itibarı ile en az % 60'ını geri kazanmakla yükümlüdürler.

Bu genel hedef ve aynı zaman süresi içinde ambalaj atıklarının ağırlık olarak, yıllar itibarı ile geri kazanım oranları aşağıda belirtilmektedir.

Geri Kazanım Oranları(%)										
Ambalajın Cinsi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Cam	32	35	37	40	43	45	48	52	56	60
Plastik	32	35	37	40	43	45	48	52	56	60
Metal	30	33	35	38	42	45	48	52	56	60
Kağıt/Karton	20	30	35	38	42	45	48	52	56	60
Kompozit*										

(*) Kompozit ambalajların geri kazanımında; birim ambalajın bileşiminde bulunan ve ağırlıkça en fazla miktarı oluşturan malzemenin cinsine ait oran esas alınır.

Geri kazanım oranlarının belirlenmesinde 2006 yılı sonuna kadar geri toplama miktarları, 2007 yılından itibaren ise toplanan ambalaj atıklarının hammadde olarak üretim sürecine sokulmaya hazır hale getirilmiş net miktarları esas alınır.

Yetki Verilecek Kuruluşlarda Aranacak Özellikler

Madde 19 — Bakanlıkça yetki verilecek kuruluşların, temsil ettikleri ekonomik işletmelerin piyasaya sürdüğü ambalaj miktarının toplam üretim içindeki payının en az yüzde otuz veya tüm malzeme türlerini içermek şartıyla her malzeme türü için en az yüzde yirmi veya tek malzeme türü için ise en az yüzde otuz olması zorunludur.

Yetki verilecek kuruluşlarda aranacak kurumsal, teknik ve mali özellikler ile buna ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Yetki Verilen Kuruluşların Denetimi ve Yetki İptali

Madde 20 — Bakanlık, ekonomik işletmeler adına geri dönüşüm ve geri kazanım için izin ve yetki verdiği kuruluşların çalışmalarını denetler; toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri ile miktarlarını izler. Yetki verilen kuruluş, malzeme türlerine göre gerçekleşen toplama ve geri kazanım miktarlarını Bakanlıkça belirlenecek dönemlerde

Bakanlığa bildirir. Yetki verilen kuruluş yetki alabilme koşullarını yitirse veya yükümlülüklerini yerine getirmedeği anlaşılırsa, Bakanlık en fazla altı aylık bir süre vererek yükümlülüklerini yerine getirmesini ihtar eder ve durumu üyesi olan ekonomik işletmelere bildirir. Verilen süre sonunda yetki alabilme koşulları yeniden kazanılmamış ve/veya yükümlülükler yerine getirilmemiş ise, Bakanlık verdiği izin ve yetkiyi iptal eder ve yükümlülükler ilgili ekonomik işletmeler tarafından yerine getirilir.

Zorunlu Depozito Uygulaması

Madde 21 — Bu Yönetmelik ile sorumluluk verilen ve 17 nci maddede belirtilen ekonomik işletmeler, 18 inci maddede belirtilen geri kazanım oranlarını sağlayamamaları durumunda; takip eden ilk yılda o yıl için uygulanan geri kazanım hedeflerine ilaveten, eksik kalan oranları yüzde on fazlasıyla geri kazanırlar. Ekonomik işletmeler bu yılda da öngörülen hedeflere ulaşamadıkları takdirde, takip eden yılda zorunlu depozito uygulamasına geçirilirler. Bu işletmeler, o yıl için belirlenen geri kazanım oranlarını sağlamaları halinde, depozitosuz geri kazanım uygulamasına dönerler. Geri kazanım oranlarının bir kez daha sağlanamaması durumunda beş yıl süre ile depozito uygulamasına tabi olurlar.

Birden fazla ambalaj cinsi kullanan işletmeler, geri kazanım yükümlülüğünü yerine getirmedikleri ambalaj türü için depozito uygulamasına geçerler. Depozito satışın her aşamasında geçerlidir. Depozito bedeli, boş ambalajları geri getirenlere satıcılar tarafından ödenir. Toplanan boş ambalajların satış noktaları ve piyasaya sürenler tarafından geri alınması zorunludur.

Ambalajların Piyasaya Sürenler Tarafından İşaretlenmesi

Madde 22 — Ambalajların kullanım sonucu oluşan atıklarının, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak toplama ve geri kazanım sistemine dahil olduğunun belirtilmesi ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla, ürünlerin etiketlerinin piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi zorunludur.

Piyasaya sürenler, etiketlerin üzerinde geri kazanılabilir ambalaj sembolü (Ek-3) ile Bakanlığın verdiği kod numarasını veya yetkilendirilmiş kuruluşun sembolünü bulundurmak zorundadır. Piyasaya süren işletme, kullandığı ambalajların atıklarını kendi imkanları ile toplayacak ve geri kazanaacak ise Bakanlığın verdiği kod numarasını bu sembolün altında bulundurmakla; işletme Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bir toplama ve geri kazanım sistemine dahil ise bu sisteme ait sembolü ürününün etiketinde bulundurmaktır.

Ambalaj üreticisi tarafından üretim sırasında yapılması gereken işaretlemenin, teknik nedenlerden dolayı yapılamaması durumunda, ambalajın cinsini belirten kısaltma ve bu cinsine ait numara piyasaya süren tarafından etiket üzerinde belirtilir.

İşaretleme etikette yapılır, kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığı takdirde bile kalıcı ve dayanıklı olur. Kullanılan etiketler, geri kazanımı olumsuz etkilemeyecek malzemeden üretilir ve yapıştırılır.

Üzerinde geri kazanılabilir ambalaj sembolü ile Bakanlığın verdiği kod numarası veya dahil oldukları toplama ve geri kazanım sistemine ait sembolü taşımayan ambalajların ve ürünlerin piyasaya sürülmesi yasaktır. Aksine hareket eden ambalaj üreticileri ve/veya piyasaya sürenler bu Yönetmelik hükümlerine göre müteselsil olarak sorumludurlar.

Bildirim Zorunluluğu

Madde 23 — Ambalajlanmış ürünleri piyasaya sürenler, Piyasaya Süren Müracaat Formunu (Ek-5) doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunmakla yükümlüdürler. Piyasaya sürenler, bu müracaat formunda bir önceki yıl üretilen, dolumu veya paketlenmesi yapılan veya dolu olarak ithal edilen ürünler ile bunların ambalajlarının cins, üretim ve satış miktarlarını bildirmek, ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, tekrar kullanılması, geri dönüşümü, geri kazanımı veya bertaraf edilmesi ile ilgili bilgi, belge, plan ve projeleri içeren ambalaj atıkları yönetim planını Bakanlığa beyan ve ibraz etmekle yükümlüdürler. Bakanlık gerektiğinde ek bilgi ve belge isteyebilir.

Geri dönüşüm ve geri kazanım yükümlülüklerini, Bakanlıkça yetki verilen bir kuruluş aracılığıyla yerine getiren ekonomik işletmeler üretim ve satış bilgilerini bu kuruluşa düzenli olarak bildirmekle yükümlüdürler. Yetki verilen kuruluş geri dönüşüm ve geri kazanım amacıyla sözleşme yaptığı ekonomik işletmelerin üretim ve satış miktarları ile ilgili verilerini toplam olarak Bakanlığa bildirir.

Belgelendime Zorunluluğu

Madde 24 — Ekonomik işletmeler toplama, tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili olarak yaptıkları çalışmaları kapsayan bilgi ve belgeleri her yıl Şubat ayı sonu itibariyle Bakanlığa göndermekle yükümlüdürler. Bu amaçla istenecek belgeler Bakanlık tarafından belirlenir.

Ekonomik işletmeler adına toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım yükümlülüğünü üstlenen yetkilendirilmiş kuruluşların belgelendimleri ise yetki verme esas ve kriterleri çerçevesinde belirlenir.

Bildirim ve Belgelendimelerin Doğruluğu

Madde 25 — Bakanlık, yapılan bildirim ve belgelendimleri inceler ve çalışmaları denetler. Bu bildirim ve belgelerin doğru olmadığı tespit edilmesi halinde işletmeler hakkında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması

Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrılması

Madde 26 — Ambalaj atıkları, çevreye zarar vermeden bertarafının sağlanması, çevre kirliliğinin azaltılması, katı atık depo sahalarından azami istifade edilmesi ve ekonomiye katkıda bulunması amacıyla oluşturulmuş yerlerde diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilir ve toplanır.

Tüketicilerin Ayrı Biriktirme Zorunluluğu

Madde 27 — Tüketiciler, kullanılan malzemeye (plastik, metal, cam, kağıt-karton, kompozit ve benzeri) ve olduğu kaynağa (evsel, endüstriyel, ticari, işyeri) bakılmaksızın, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek ve belediyenin ya da yetkili kuruluşların istediği şekilde toplama sistemine verilmek üzere hazır etmekle yükümlüdürler.

Apartman ve site yönetimleri tarafından, ambalaj atıklarının diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi ve belediyenin ya da yetkili kuruluşların istediği şekilde toplama sistemine verilmesi konusunda gerekli tedbirler alınır.

Okullar, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, hastaneler, oteller, lokantalar, büfeler, şehirler arası otobüs terminalleri, havayolu terminalleri, demiryolu istasyonları, limanlar, sağlık kuruluşları, spor salonları, iş ve alışveriş merkezleri ile stadyumlar gibi tüketici trafiğinin yoğun olduğu ve yüksek miktarlarda ambalaj atığı oluşan yerlerde de bu atıkların ayrı toplanmasına yönelik olarak ilgili yönetimler tarafından gerekli tedbirler alınır.

Organize sanayi bölgeleri, sanayi siteleri, serbest bölge yönetimleri tarafından bu atıkların ayrı toplanmasına yönelik tedbirler alınır.

Belediye mücavir alan sınırları dışında kalan turistik tesis işletmeleri de tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek ve yetkili kuruluşların istediği şekilde toplama sistemine verilmek üzere hazırlamakla yükümlüdürler.

Sağlık kuruluşları dışında evlerde tüketilen farmasotik ürünler ve ilaçların ambalajları da kontamine olmamaları şartıyla diğer ambalaj atıkları ile birlikte ayrı toplanırlar.

Ambalaj Atıklarının Ayrı Toplanma Zorunluluğu

Madde 28 — İl belediye mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri; il belediyeleri ile büyükşehir belediyeleri mücavir alan sınırları dışında kalan ilçelerde ilçe ve belde belediyeleri; büyükşehirlerde ise ilçe ve ilk kademe belediyeleri, tüketim sonucu oluşan evsel ve ticari kaynaklı ambalaj atıklarının ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, geçici çalışma izni veya lisans almış firmalarla birlikte kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak ve/veya sağlamak; ambalaj atıklarını evsel atık toplama araçlarına almamak; bununla ilgili tedbirleri almak ve gerekirse yaptırım uygulamakla yükümlüdürler.

Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, ambalaj atıklarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak kaynağında ayrı toplanması, ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasında koordinasyonun sağlanması ve bu doğrultuda yönlendirici kararlar alınmasına yönelik gerekli tedbirleri alırlar.

Belediyeler, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte ambalaj atıkları yönetim planını hazırlarlar.

Belediyeler, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda, bu Yönetmelik ile geri kazanım yükümlülüğü verilen ekonomik işletmeler veya bu işletmeler adına geri kazanım yükümlülüğünü üstlenen yetkilendirilmiş kuruluşlar ile işbirliği yapar. Bu işbirliğinin hukuki, teknik ve mali yönleri belediyeler ile ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında yapılacak sözleşmeler ile belirlenir.

Ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar, bu sözleşmeler çerçevesinde belediyeler tarafından ayrı toplanan veya toplattırılan ambalaj atıklarını geri almakla veya aldımakla yükümlüdürler.

Kaynağında ayrı toplama çalışmalarının belediyeler tarafından doğrudan yapılamaması durumunda bu atıklar, belediyenin izni dahilinde ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar veya geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım işletmeleri tarafından yapılan ve yürütülen organizasyonlar ile toplanır ve ekonomiye kazandırılır.

Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atıklarının katı atık düzenli depolama sahalarına kabulü ve depolanması yasaktır.

Belediyeler, geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ile ambalaj atıklarını toplayan ve geri kazanan diğer kişi ve kuruluşlara çalışmalarında yardımcı olur ve

toplu olarak birlikte çalışabilecekleri uygun çalışma alanlarını gösterir. Bu alanlar belediye imar planları üzerinde belirtilir, işaretlenir ve altyapı hizmetleri öncelikle yapılır.

Ambalaj Atıklarının Satış Noktalarında Ayrı Biriktirilmesi

Madde 29 – İkiyüz metrekareden büyük kapalı alana sahip toptan ve/veya perakende olarak ambalajlı ürünlerin satışını yapan mağaza, market, süpermarket, hipermarket ve alışveriş merkezleri ile benzeri satış noktaları bu ambalaj atıklarının geri kazanılmasını sağlamak için atıkların son tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak üzere toplama noktaları oluşturmakla, toplanan malzemelerin geri kazanımını sağlamak üzere ilgili belediyeler, geçici çalışma izni veya lisans almış geri kazanım tesisleri ve/veya yetki verilen kuruluşlar ile çalışmak veya anlaşmalar yapmakla yükümlüdürler.

Satış noktaları, plastik poşet kullanımını en aza indirmek amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Ulusal standartlara uygun olmayan plastik poşetlerin üretilmesi yasaktır.

Dış Ambalajların Ayrı Toplanması

Madde 30 – Ürünleri dış ambalajlar içerisinde satışa sunanlar, bunları tüketiciye verirken çıkartmak veya bunların alıcı tarafından satış yerinde veya satış yerine ait olan bir alanda çıkarılması ve ücretsiz olarak iade imkanını hazırlamak zorundadır.

Ürünlerin dış ambalajlarının satıcısı tarafından çıkarılmadığı hallerde, kasa çıkışında herkesin okuyabileceği bir yer ve şekilde, ambalajların alıcı tarafından satış yerinde veya buraya ait bir alanda çıkarılabilme ve bırakılma imkanının bulunduğu dair bir ibareye yer verilmesi zorunludur.

Satıcı, satış yerinde veya buraya ait olan bir alanda tüketicinin üründen arındıracağı dış ambalaj malzemesini bırakabileceği, konteyner ve benzerlerini, müşterinin kolayca görebileceği ve ulaşabileceği yerlere yerleştirmek zorundadır. Bunu yaparken ambalajları kullanılan malzemelerine göre sınıflandırarak ayrı ayrı gruplar halinde hizmete koyması gerekmektedir.

Satıcı, ambalajları, yeniden kullanılmalari veya malzeme olarak değerlendirilmeleri amacıyla evsel atıkların toplama sisteminin dışındaki ayrı toplama sistemlerine teslim etmek zorundadır.

Ürünleri dış ambalajlar içinde satın alan tüketiciler, dış ambalaj atıklarını, diğer ambalaj atıkları ile birlikte kaynağında ayrı toplama sistemine verilmek üzere hazırlamak veya 29 uncu maddede açıklandığı şekilde satış noktalarında bulunan ayrı toplama noktalarına getirmek zorundadır.

Ayrı Toplama Sistemleri

Madde 31 – Ayrı toplama sistemleri, bölgenin demografik, coğrafik ve sosyo-ekonomik yapısına göre uygun şekilde belirlenir ve uygulanır.

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasına yönelik her türlü ekipman mavi renkli olacak; sadece cam ambalaj atıklarının ayrı toplanması için kullanılan kumbaraların rengi yeşil ve/veya beyaz olacaktır. Başta ambalaj atıkları ayrı toplama poşetleri ve kumbaralar olmak üzere bu ekipmanların üstünde ayrı toplanacak ambalaj atıkları ile atılmayacak atık türleri şekil ve yazı ile açık olarak belirtilecektir. Ambalaj atıklarının toplanması ve taşınmasında kullanılacak araçların üzerinde ambalaj atığı toplama aracı ifadesi bulunacak, ayrı toplanacak ambalaj atıkları ile atılmayacak atık türleri yazı ile belirtilecek ve şekil ile

gösterilecektir. Bu yazı ve şekiller kolayca okunabilecek ve anlaşılabilir boyutlarda olacaktır.

Nakliye Ambalajlarının Ayrı Toplanması

Madde 32 — Piyasaya sürenler, nakliye ambalajlarını kullanımdan sonra geri almak ve yeni bir kullanıma veya malzemenin yeniden değerlendirilmesine imkan vermek üzere ayrı olarak toplamak zorundadır.

Toplanan Ambalaj Atıklarının Geri Kazanılması

Madde 33 — Doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir üretim, depolanacak atık miktarının azaltılması ve ekonomik değer yaratılması amacıyla ambalaj atıklarının geri kazanılması ve yeniden üretim sürecine sokulması zorunludur.

Tüketicileri Bilgilendirme

Madde 34 — Bu Yönetmelik ile sorumluluk verilen ekonomik işletmeler ve yetkilendirilmiş kuruluşlar, tüketicileri, ambalaj atıklarının iade, toplama ve geri kazanım sistemleri; bu atıkların kaynağında ayrı toplanması, yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımı konularındaki rolleri ile piyasada mevcut ambalaj malzemeleri üzerindeki işletmelerin anlamaları başta olmak üzere; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda bilgilendirmekle yükümlüdürler.

Eğitim

Madde 35 — Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri, belediyeler, ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, satış noktaları ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması ile buna yönelik olarak uygulanan sistemler hakkında tüketicileri ve kamuoyunu bilgilendirmek ve duyarlılığı geliştirmek üzere eğitim çalışmalarını yürütmek, koordine etmek veya bu amaçla yapılan çalışmalara katılmak ve katkıda bulunmak zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Tesislerine Ön Lisans ve Lisans Verilmesi

Ön Lisans Verilmesi

Madde 36 — Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atıklarını geri kazanmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler Bakanlığa başvurarak ön lisans ve lisans almak zorundadırlar.

Ambalaj atıklarının toplanması-ayrılması ve geri dönüştürülmesi amacıyla faaliyet göstermek ve tesis kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, kuracakları tesisle ilgili her türlü plan, proje, rapor, teknik veri, açıklamalar ve diğer dokümanlarla birlikte Bakanlığa başvururlar.

Ön lisans başvurularında Ek-6'da belirtilen bilgi ve belgeler ile bunlara ilave olarak geri kazanım tesisleri için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu Belgesi veya ÇED Gerekli Değildir Belgesi ile bunlara ilişkin ÇED Raporu veya ÇED Ön Araştırması Raporunun bulunması zorunludur. Bu çerçevede Bakanlık proje ile diğer bilgi ve belgeleri inceler, uygun görmesi halinde projeye ön lisans verir.

Ön lisans verilen işletme için, en geç bir yıl içerisinde lisans müracaatında bulunulur. Bu süre içinde Bakanlığa başvurmayan işletmelerin almış oldukları ön lisans geçersiz sayılır.

Geçici Çalışma İzni ve Lisans Verilmesi

Madde 37 — Ambalaj atıklarının toplanması ayrılması ve geri dönüştürülmesi amacıyla faaliyet göstermek ve tesis kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler Bakanlıktan lisans almak zorundadırlar. Lisans alma aşamasında Ek-7'de belirtilen bilgi ve belgeler talep edilir.

Ön lisans verilen tesisin projesine uygun olarak yapıldığının Bakanlıkça yerinde tespit edilmesinden sonra tesisin işletme esnasında bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak çalıştığını belgelemek amacıyla bir yılı geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek bir süre için tesise geçici çalışma izni verilir. Tesis bu izin süresince Bakanlığın denetimi altında faaliyet gösterir. Verilen süre gerektiğinde Bakanlıkça uzatılabilir, ancak verilen geçici çalışma izni sürelerinin toplamı bir yılı geçemez.

Tesisin geçici çalışma izni süresince ön lisansta belirtilen işletme şartlarını sağlayamaması ve eksikliklerini tamamlayamaması halinde, durum düzeltilinceye kadar faaliyeti durdurulur.

Geçici çalışma izni verilen tesisin bu süre içinde gerekli işletme şartlarını sağlayabildiğine karar verilmesi, gerekli çevresel tedbirlerin ve idari izinlerin alındığının tespit edilmesi ve işletme planının değerlendirilip uygun bulunması halinde tesise Bakanlıkça lisans verilir. Bu lisans üç yıl süreyle geçerlidir, gerekli durumlarda şartlı verilebilir. Lisans hiç bir şekilde devredilemez. Lisans süresinin bitiminde, tesis şartları taşımaya devam ediyorsa lisans sahibi, lisansı yenilemek üzere Bakanlığa başvurur.

Bakanlık geçici çalışma izni ve lisans verdiği tesisleri, ilgili valiliğe bildirir, valilikler de il özel idareleri ve belediyelere bildirir.

Lisansın İptali

Madde 38 — Bakanlıkça yapılan denetimlerde tesisin lisansa uygun olarak çalıştırılmadığı, mevzuatta istenen şartların yerine getirilmediği, ilgili verilerin düzenli olarak kaydedilmediğinin ve gönderilmediğinin tespit edilmesi halinde işletmeciye, tespit edilen aksaklıkların düzeltilmesi için aksaklığın önemine ve kaynağına göre bir ay ile bir yıl arasında süre verilir. Bu süre sonunda yapılan kontrollerde aksaklığın devam ettiği tespit edilirse, tespit edilen aksaklığın türüne göre 2872 sayılı Çevre Kanunu doğrultusunda işlem yapılır. Faaliyeti geçici olarak durdurulan tesisin bu süre sonunda yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde lisansı iptal edilir. Lisansı iptal edilen tesis yeniden lisans almak isterse bu Yönetmeliğin 36 ve 37 nci maddelerine göre tekrar Bakanlığa başvurur.

Bakanlık lisansını iptal ettiği tesisleri, ilgili valiliğe bildirir, valilikler de il özel idareleri ve belediyelere bildirir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Ambalaj Komisyonu

Madde 39 — Ambalaj Komisyonu Bakanlık temsilcisinin başkanlığında, yetkilendirilmiş kuruluşlar, bir önceki yıl için en yüksek geri kazanım oranını sağlayan iki ekonomik işletme, bir önceki yıl için kaynağında ayrı toplama çalışmasında en yüksek miktarda ambalajı toplayan iki büyükşehir belediyesi, iki il belediyesi, iki ilçe belediyesi, bir ilk kademe belediyesi ile lisans almış iki geri kazanım tesisi ve Bakanlığın uygun göreceği diğer kurum veya kuruluş temsilcilerinden oluşur.

Ambalaj Komisyonu, bu Yönetmeliğin kapsadığı ambalaj atıklarının geri kazanılması ile ilgili uygulamaları değerlendirmek üzere ilgili taraflarla yılda en az bir defa toplanır. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda ilgili komisyon üyelerini toplantıya çağırabilir. Ambalaj komisyonunun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Ayrı Bertaraf Edilmesi Gereken Ambalaj Atıkları

Madde 40 — 11/7/1993 tarihli ve 21634 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği kapsamındaki maddeler ve müstahzarlar, 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıklar ve 27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıklar ile kontamine olmuş ambalajlar bu Yönetmelik kapsamı dışında olup, bu atıkların toplanması, taşınması ve bertarafı yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Denetim

Madde 41 — Bu Yönetmelik kapsamına giren bütün faaliyetlerin, bu Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuata uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetleme yetkisi Bakanlığa aittir.

Yaptırım

Madde 42 — Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında ; Çevre Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen cezai işlemler uygulanır.

Düzenleme Yetkisi

Madde 43 — Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Geçici Madde 1 — 14/3/1991 tarihli ve 20814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre verilen lisanslar, lisans sürelerinin bitimine kadar geçerlidir.

Geçici Madde 2 — Yıllık olarak piyasaya sürdüğü ambalaj miktarı üçbin kilogramdan az olan işletmeler 2010, ikibin kilogramdan az olan işletmeler 2012, bin kilogramdan az olan işletmeler ise 2015 yılına kadar geri kazanım zorunluluğu dışında tutulurlar. Ancak bu işletmelerin Ek-5’de yer alan piyasaya süren müracaat formunu doldurmak ve Bakanlığa bildirimde bulunma yükümlülüğü devam eder.

Geçici Madde 3 — Bu Yönetmelik ile yükümlülük verilen sorumlu kurum veya kuruluşlar 1/1/2005 tarihine kadar, ambalaj atıkları yönetim planını hazırlamakla yükümlüdürler.

Yürürlük

Madde 44 — Bu Yönetmelik 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 45 — Bu Yönetmelik hükümlerini, Çevre ve Orman Bakanı yürütür.